

DECIZIE

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tatiana Răducanu, Ion Arhiliuc,

Elena Covalenco și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Ministerul Finanțelor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bass Iuri împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la repararea prejudiciului moral, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2012, prin care acțiunea s-a admis parțial

c o n s t a t ă

La 02 noiembrie 2011 Bass Iuri a depus la judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul Bass Iuri a indicat că din luna septembrie 2000 este pensionar pentru vechime în muncă conform Legii cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă a trupelor organelor afacerilor interne.

La 27 septembrie 2003 a acționat Ministerul Afacerilor Interne în judecată în vederea recalculării pensiei și încasării diferenței acesteia și pricina s-a judecat în instanțele judecătorești până la 29 noiembrie 2010.

Consideră reclamantul Bass Iuri că i-a fost încălcat dreptul la judecarea pricinii în termen rezonabil.

La 20 mai 2011 s-a adresat Curții Europene pentru Drepturile Omului cu cerere în care a invocat încălcarea termenului rezonabil și prin nota din 29 septembrie 2011 i s-a comunicat că este în drept să se adreseze în instanțele naționale.

Cere reclamantul Bass Iuri încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2011 judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a strămutat pricina spre judecare la Curtea de Apel Chișinău conform competenței.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 28 februarie 2012 a admis acțiunea parțial.

S-a încasat de la Ministerul Finanțelor în beneficiul lui Bass Iuri prejudiciul moral în sumă de 8 000 lei, iar în rest pretențiile au fost respinse.

La 17 iulie 2013 Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2012, cerând admiterea recursului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului Ministerul Finanțelor a indicat că prima instanță a aplicat eronat normele de drept material.

A mai indicat că cu hotărârea a făcut cunoștință la 24 iunie 2013.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de către Ministerul Finanțelor în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat necesită să fie respins ca tardiv din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii rezultă că Bass Iuri a sesizat instanța judecătorească cu prezenta cerere de chemare în judecată la 02 noiembrie 2011.

Curtea de Apel Chișinău prin citațiile din 20 decembrie 2011, 10 ianuarie 2012, 31 ianuarie 2012 și 21 februarie 2012 a comunicat Ministerului Finanțelor, inclusiv prin fax despre data, locul și ora ședinței de judecată (f. d. 38, 39; 41; 43, 44-45).

Dat fiind că Ministerul Finanțelor nu a asigurat prezența reprezentantului în ședința de judecată, prima instanță a dispus examinarea pricinii în lipsa acestuia.

La 03 martie 2012 Curtea de Apel Chișinău a trimis în adresa Ministerului Finanțelor copia hotărârii integrale.

Deși hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost trimisă la 03 martie 2012, Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva acesteia la 17 iulie 2013, adică peste 16 luni și 14 zile.

Argumentele Ministerului Finanțelor că cu hotărârea primei instanțe a făcut cunoștință numai la 24 iunie 2013 nu pot fi reținute din următoarele motive.

Curtea de Apel Chișinău a comunicat Ministerului Finanțelor despre procesul pendinte în repetate rânduri, inclusiv prin fax.

Probe că citațiile și copia hotărârii trimise nu au fost recepționate Ministerul Finanțelor nu a prezentat.

Prin urmare, afirmațiile invocate de recurent în acest sens poartă caracter declarativ.

Articolul 56 alin. (3) Codul de procedură civilă prevede că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar articolul 61 alin. (1) că instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Din sensul normei de drept citate rezultă că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Ministerul Finanțelor a depus cererea de recurs cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

ajunge la concluzia de a respinge recursul ca tardiv fără a se pronunța în privința fondului.

Or, admiterea recursului depus peste termenul limită ar încălca principiul securității raporturilor juridice, dreptul lui Bass Iuri la un proces echitabil și ar duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (hotărârile CtEDO din 13 iunie 2006, 14 noiembrie 2006 și 15 ianuarie 2008 adoptate la cererile lui Istrate, Melnic și Ceachir împotriva Moldovei).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Ministerul Finanțelor ca fiind depus tardiv.
Decizia este irevocabilă de la data emiterii.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tatiana Răducanu

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan